

Govor visokog predstavnika prilikom prvih ukopa žrtava masakra u Srebrenici 1995. godine na mezarju u Potočarima

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija gospodin Kofi Annan mi je danas uputio poruku slijedećeg sadržaja i zamolio me da vam je pročitam:

“Prije gotovo osam godina je ovdje u Srebrenici izvršen pokolj nad hiljadama nevinih civila. Ova dženaza obilježava kraj dugog perioda iščekivanja i strahovanja za porodice žrtava, kao i početak značajne faze u procesu zacjeljivanja rana cijelog regiona.

“Ujedinjene nacije se s najdubljim bolom sjećaju užasnih dešavanja u Srebrenici. Još uvijek nisu uhapšeni visoki zvaničnici koji su pod optužbom da su predvodili masakr. Moramo osigurati da se takvi zločini nikada više ne ponove i da pravda bude u potpunosti zadovoljena putem Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na teritoriji bivše Jugoslavije.”

“Naš zajednički cilj je ne samo da pomognemo da zacijele rane onih koji su preživjeli ovu tragediju, nego i da gradimo mir i postavimo temelje za dugoročni oporavak i budući prosperitet. Građani Bosne, koji su preživjeli užasne patnje, ne zaslužuju ništa manje od toga.”

Dame i gospodo, cijenjeni gosti,
Ovdje sam danas kao predstavnik međunarodne zajednice;

Kao predstavnik Evropske unije;

Kao čovjek;

Kao prijatelj;

Ovo je dan smo dugo čekali.

Ali sada možemo dostojanstveno, svečano i s ljubavlju, konačno ispratiti prve žrtve Srebrenice u njihov vječni rahmet.

Želim zahvaliti svima onima čija je velikodušnost omogućila današnje ukope.

Ali iznad svega želim zahvaliti majkama i porodicama čiju ličnu patnju i hrabrost teško mogu zamisliti.

Želim im zahvaliti za strpljenje i za moralnu čvrstinu koju su pokazali u toku osam užasnih godina koje su protekle od strahota koje su se u ovoj dolini događale na svjetlu dana i – naočigled cijelog svijeta –u julu 1995. godine.

Nadam se, obračajući se porodicama kao čovjek čovjeku, da ćete ovo mjesto smatrati prikladnim spomen obilježjem kojim se odaje počast vašim voljenim i mirnim mjestom na kome ćete moći žaliti za njima i sjećati ih se.

Isto tako se nadam da će ovo mjesto služiti kao opomena svima nama u Bosni i Hercegovini na ono što se dešava kada jedan narod izgubi glavu i zaboravi vrijednost tolerancije i čovječnosti, koje su jedini temelj za mir.

Najviše od svega se nadam da će ovo mjesto biti opomena svijetu na ono što se desi kad mirno stojimo, ne čineći ništa, dok zlo cvjeta.

Mi, međunarodna zajednica, smo i previše dobro svjesni naše historijske dužnosti da ispravimo greške iz prošlosti. Nećemo odustati dok naša dužnost ne bude izvršena.

Nećemo odustati dok ne okončamo strahote iz prošlosti, dok ne

postignemo pravdu za stradale, ne donesemo mir za preživjele i ne izgradimo budućnost za našu djecu.

Za one koje ukopavamo, ovo predstavlja konačno odredište.

Za one koji ih oplakuju, nadam se, ovo predstavlja prekretnicu na dugom putu od bola do smirenja.

A za one koji posmatraju, neka ovo bude trenutak u kojem ćemo ponovo potvrditi svoju opredijeljenost da istrajemo u borbi za istinu, pravdu, pomirenje i oporavak.

Jer, kao što znamo, konačna pobjeda dobra nad zlom se neće osigurati na širokim obzorima političke aktivnosti, već u malom kutku svakog ljudskog srca.

Zlo koje je počinjeno ovdje neće nikada biti zaboravljeno. Neka ovo mjesto predstavlja znak naše odlučnosti da se zlo nikada ponovo ne dogodi.